Р е п у б л и к а С р б и ј а
ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
02 Број: 013-315/2024 од 22.5.2024. године
Београд, Краљице Марије број 1

З А П И С Н И К

18. седнице Градске изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), одржане дана 22.5.2024. године, са почетком у 19.18 часова, у згради Градске управе града Београда, Улица краљице Марије број 1, у великој сали на 20. спрату.

Седници Комисије присуствују:

1. Зоран Лукић, председник Комисије
2. Војкан Томић, заменик председника Комисије
3. Мирјана Радановић, секретар Комисије
4. Милош Дејановић, заменик члана
5. Никола Радоњић, члан
6. Ивана Гајић, заменик члана
7. Марија Лековић, члан
8. Стојан Лончаревић, члан
9. Марина Миличевић, заменик члана
10. Драган Маравић, члан
11. Зоран Алимпић, заменик члана
12. Марко Ивановић, члан
13. Горан Дилпарић, заменик члана
14. Раде Мановић, члан
15. Бојан Вучковић, члан
16. Сандра Миликић, члан
17. Гордана Дабовић, заменик члана
18. Милован Рољић, заменик члана
19. Огњен Рашуо, члан
20. Ива Ђинђић-Ћосић, заменик члана
21. Саво Стевановић, члан
22. Дајана Николић, заменик члана
23. Маја Симић, заменик члана
24. Бане Јанковић, члан
25. Сенада Личина, заменик члана
26. Весна Бољевић-Грујичић, члан
27. Дарко Млинар, заменик члана
28. Срђана Видовић, заменик члана
29. Наташа Живковић, руководилац Стручне службе Градске изборне комисије
30. Радивојка Милинчић, члан Стручне службе Градске изборне комисије, која води Записник
31. Nadine Haas, испред Међународне организације OSCE ODIHR Election Observation Mission, у својству представника страног посматрача
32. Тамара Антовић, испред Удружења ЦеСИД, у својству представника домаћег посматрача
33. Исидора Фирст, испред Удружења ГРАЂАНИ НА СТРАЖИ, у својству представника домаћег посматрача.

Председник Комисије, Зоран Лукић, отворио је седницу и дао реч секретару Комисије, Мирјани Радановић, да прозивањем присутних чланова и заменика чланова Комисије утврди кворум за пуноважно одлучивање. Након извршеног прозивања, председник Комисије је констатовао да седници присуствује 21 члан, односно заменик члана од укупно 27 чланова, односно заменика чланова Комисије, као и да постоји кворум за пуноважно одлучивање и предложио следећи:

Д Н Е В Н И Р Е Д

1. Разматрање и усвајање Записника 17. седнице Градске изборне комисије;
2. Разматрање и одлучивање о предлогу решења о именовању председника и чланова бирачког одбора и њихових заменика у сталном саставу за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године;
3. Разматрање и одлучивање о предлогу решења о именовању чланова и заменика чланова бирачког одбора у проширеном саставу за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године;
4. Разматрање и одлучивање о предлогу Одлуке о измени Одлуке о одређивању и давању овлашћења координаторима Градске изборне комисије;
5. Разно.

Председник Комисије је позвао присутне на дискусију поводом предложеног Дневног реда. Како нико није предложио измене Дневног реда и нико се није јавио за реч, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила предложени дневни ред.

Тачка 1.

Председник Комисије је отворио дискусију по 1. тачки Дневног реда – Разматрање и усвајање Записника 17. седнице Градске изборне комисије.

Како се нико није јавио за реч по овој тачки Дневног реда, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила Записник 17. седнице Градске изборне комисије.

Тачка 2.

Председник Комисије је поводом 2. тачке Дневног реда – Разматрање и одлучивање о предлогу решења о именовању председника и чланова бирачког одбора и њихових заменика у сталном саставу за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, упознао присутне о следећем: „У складу са нашом одлуком о начину предлагања чланова бирачких одбора, у складу са Законом о избору народних посланика и Одлуком Републичке изборне комисије, а на основу које смо ми донели нашу одлуку, последњи рок за именовање чланова бирачких одбора сталног и проширеног састава истиче данас. Петнаест дана је рок за Градску изборну комисију, односно изборну комисију, петнаест дана пред изборе је рок за предају предлога чланова бирачких одбора у сталном и у проширеном саставу. По нашој одлуци, овлашћена лица предлагача, овлашћени предлагачи у овом случају за стални састав - шефови одборничких група у Скупштини града Београда, доставили су предлоге начелницима општинских управа. Начелници општинских управа су извршили проверу бирачког права у том тренутку, наравно, бирачких права свих кандидата за чланове бирачких одбора у сталном саставу - за председника и заменика председника и чланове. Извршили су проверу поклапања са кандидатима за одборнике у њиховим локалним скупштинама, значи градским општинама, као и да ли има поклапања са тренутним одборницима у скупштинама градских општина. Тако припремљене табеле на нашим обрасцима, које смо им послали, доставили су Градској изборној комисији и ми смо вршили проверу да ли има поклапања са кандидатима за одборнике у Скупштини града Београда и са члановима Градске изборне комисије, а с обзиром да је Скупштина распуштена, нисмо укрштали са одборницима на

територији града Београда. Било је и доста неких проблематичних предлога, чак је био предлог за један бирачки одбор и члана Градске изборне комисије, па смо то и упоређивали. Имали смо доста посла око промена које су се дешавале у та три дана, односно откад су они имали обавезу да доставе Градској изборној комисији, а то је био наредни дан од дана рока за предају изборних листа, па смо радили те неке исправке и они су слали исправке везане за те сукобе интереса. Након формирања тих табела у сталном саставу, достављене су Републичком заводу за статистику, са којим имамо сарадњу, да нам из проверених Exel табела претворе у Word документа, односно у сама решења које смо им дали. Они су то завршили данас, можда негде око 5.00, 6.00 сати, и достављено је свих 1265 решења за бирачке одборе у сталном саставу. Решења смо вам доставили на лап-топове, мало је обимнији материјал да би био послат E-mailom. У сваком случају, након ове седнице Градске изборне комисије, то ће бити све аплоудовано на веб презентацији Републичке изборне комисије, тако да ће већ вечерас решења бити видљива свим заинтересованим лицима. Напомињем да је то 1265 бирачких места пута 6 чланова - председника, заменика председника и 4 члана. На одређеном броју бирачких места поједина овлашћена лица, односно шефови одборничких група, нису доставили своје предлоге, па су начелници општинских управа давали предлоге за попуњавања тих бирачких места начелнику Градске управе. На тим местима, иако су то места која су предвиђена за одређене одборничке групе, пре свега мислим на Правац Европа и Нови ДСС, а који нису дали предлоге, те предлоге на основу закона и наше одлуке попунио је начелник Градске управе, водећи рачуна да се ради о лицима која испуњавају законске препоруке – о родној равноправности, о искуству у раду, да су прошли обуку и тако даље. Ето, надам се да сам све сегменте овог огромног и обимног посла испричао."

Председник Комисије је затим позвао присутне да се изјасне о овој тачки Дневног реда и како се нико није јавио за реч, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила наведени предлог решења.

Тачка 3.

Председник Комисије је по 3. тачки Дневног реда – Разматрање и одлучивање о предлогу решења о именовању чланова и заменика чланова бирачког одбора у проширеном саставу за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 2. јун 2024. године, упознао присутне о следећем: „Код проширеног састава овлашћени предлагачи су били подносиоци проглашених изборних листа за одборнике Скупштине града Београда. Они су сви били благовремено обавештени и о бирачким местима и о начину предлагања, добили су све потребне табеле како да предложе и шта да раде, и већина је то је урадила благовремено, поднели су своје предлоге за чланове бирачких одбора. Наравно, нису сва места за проширени састав бирачких одбора попуњена, тако да су и решења на тај начин и урађена да имају места са празнинама. На сваком бирачком месту биће решење о проширеном саставу, са остављеним празним местима за оне подносиоце изборних листа који нису дали свој предлог, да се то јасно види да неко није пропуштен да се стави, него остаје празно. Што се тиче даљих поступака након ове седнице, а уколико буде донето решење о усвајању ових предлога, исто ћемо и проширени састав објавити још вечерас на веб презентацији РИК-а и од сутрашњег дана крећу рокови за могућност измене чланова бирачких одбора, како сталног, тако и проширеног састава. То ћемо радити као Градска изборна комисија, односно на основу оног овлашћења које смо добили, али опет преко Републичког завода за статистику, јер поучени искуством досадашњих свих кругова избора, очекујемо да то неће бити мали број. Увек је велики број измена које се дешавају из разних разлога, тако да смо и за то спремни. То ћемо моћи три дана пред изборе да урадимо како треба и да та решења о изменама решења о именовању чланова сталног и проширеног састава доставимо благовремено општинама, да би ставили у вреће и да би на тај начин бирачки одбори били на прави начин упознати са својим члановима и у сталном и у проширеном саставу. Остаје нам још она могућност три дана пред изборе за промене чланова бирачких одбора, што се надам да неће бити велики број, али то ћемо исто моћи да урадимо и неће бити неки велики проблем."

Председник Комисије је затим позвао присутне да се изјасне о овој тачки Дневног реда и како се нико није јавио за реч, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила наведени предлог решења.

Тачка 4.

Поводом 4. тачке Дневног реда – Разматрање и одлучивање о предлогу Одлуке о измени Одлуке о одређивању и давању овлашћења координаторима Градске изборне комисије, председник Комисије је упознао присутне о следећем: „Колегиница Дајана, која је била одређена за координатора на територији Градске општине Раковица, и колега Данко Манојловић су се договорили да се замене. То је њихово право, тако да сам се ја сложио апсолутно са тим и то је једина измена коју смо имали од доношења решења о одређивању координатора, па предлажем да Градска изборна комисија усвоји предлог Одлуке о измени Одлуке."

Председник Комисије је затим позвао присутне да се изјасне о овој тачки Дневног реда и како се нико није јавио за реч, приступило се гласању и Комисија је једногласно усвојила наведени предлог одлуке.

Тачка 5.

Поводом 5. тачке Дневног реда – Разно, за реч се јавио Драган Маравић, члан Комисије и изјавио: „Нисам био на претходној седници, била је моја заменица. Видео сам у Записнику, везано за ове бираче који су се у време важења оног старог упутства о спровођењу Закона о јединственом бирачком списку пријављивали за гласање по боравишту - требало би да је у питању период од 25. априла па до 11. маја, где имамо неки одређен број бирача, у Земуну их има 178 више, Вождовцу око 50, на Звездари око 30, да су у питању лица која су у старачким домовима и која би требало да гласају у том старачком дому. Оно што ме интересује, ако немамо сами податке о томе по одређеном бирачком месту који је број тих бирача, хтео бих да их ми, као Градска изборна комисија, затражимо од општинских изборних комисија, који је број тих лица који гласају по боравишту у односу на тачно бирачко место, како би смо могли да припремимо чланове бирачких одбора. Сада имамо и стални и проширени састав на ту чињеницу, имамо на градском списку 1121, а на општинском 1119, због чега? Да би само то било јасније, мислим да би било добро да као Градска изборна комисија затражимо податке од свих 17 општинских изборних комисија о тачним бирачким местима и о броју. Број видим да већ знамо, претпостављам да је негде агрегиран. Не ради се о неком значајном броју лица, али свакако да знамо која бирачка места су у питању. Хвала."

За реч се јавио Зоран Алимпић, заменик члана Комисије и изјавио следеће: „Ја бих имао један предлог, сугестију, имајући у виду да нам је остало још неколико дана до изборног дана, односно до изборне вечери. Приликом прошлогодишњих избора у децембру, морам да кажем, било је проблема са транспарентношћу рада и Републичке изборне комисије и Градске изборне комисије у смислу објављивања прелиминарних резултата и нечега што јавност, медији очекују, па пошто ћемо ми сви чланови бити на терену и примати материјале по општинама, пре свега, односи се на вас, преседавајући део Градске изборне комисије, желео бих да предложим да размислите о могућности да овде, у овом простору, који је сада врло погодан, где има и ова кинеска табла и ова велика табла, камере за пренос на интернету, да се можда организује неки хаб за новинаре, односно неке редовне конференције за штампу, на сваких сат или већ неко време, где би цела јавност могла да буде обавештена о пристизању, излазности и прелиминарним резултатима, како то иде са процентом узорка и са процентом обрађених. Једноставно, да не буде као прошле године те неке збуњености и да медији добијају информације од Листа, већ да ти прелиминарни резултати буду званични из Градске изборне комисије, нарочито имајући у виду да Градска изборна комисија има и везу са Републичким заводом за статистику, па ми овде можемо и да дајемо информације о ситуацији на другим општинама, посебно на градским општинама, које на неки начин покривају исти бирачки одбори. То је једноставно мој предлог, да овде буде тај неки центар и да овај пут, пошто Републичка изборна комисија неће бити активна, да ова наша градска буде, да кажем тако, медијски више експонирана и да то буде један центар, одакле ће се давати информације у току те изборне вечери, ноћи. Да буде све транспарентно и јасно. То је мој предлог, ви размислите о тој организацији. Хвала вам."

Председник Комисије се захвалио колегама и изјавио следеће: „Неће се Драган љутити ако прво колеги Алимпићу одговорим. Прошли и претпрошли круг избора, ми смо у овој малој сали имали оне велике телевизоре и уживо су ишле промене резултата, како су уношене, после неких 5% отприлике обрађених бирачких места. Овде је ишао тај графикон и пратио се до последњег уноса у градским општинама. Негде око 11.00 сати, овде није било ни једног новинара, иако је то ишло

уживо, интересовање није постојало. Никога горе није било, а вртели су се ти графикони. Једноставно никога није било. Ми ћемо то и сада. Јесмо, наравно, сви су медији обавештени били да ће уживо бити, радила је и кафе кухиња, да буду ту, да би их на неки начин привукли да гледају са те стране. Ја сам чак био заказао конференцију за штампу, око 12.00 часова, и нико се од новинара није појавио. Иако смо били жељни да то кажемо, вероватно је то много већа знатижеља била ка Републичкој изборној комисији и према тим неким резултатима. Наравно, ми овде објављујемо резултате тек када прођу дуплу проверу. Дакле, сви који сте координатори знате када оригинал записника дође до статистике, па статистика прво изврши један унос, па други унос, тек онда се види на нашим екранима, на нашем софтверу, а то је најраније негде око пола дванаест било. Странке су већ негде објавиле неке своје резултате, око 10.00 сати, и ми више нисмо били у том тренутку са тим провереним тачним информацијама, јер ми нисмо урадили ни један записник који је био са лаком или тешком грешком. Они се нису објављивали на тој презентацији, коју нам је радио Републички завод за статистику. На жалост, то је тако било, надам се да ће ове године више њих долазити, да ће бити заинтересованији за посматрање тог кретања резултата гласања по бирачким местима и по општинама. Што се тиче излазности, прошле године РИК је радио излазност и ми нисмо имали податке о излазности, јер су они то радили из бирачких места, по целој Србији. Ове године ми радимо излазност, имаћемо податке и ја ћу их објављивати. Чини ми се на 2 сата ће нам завод за статистику то радити и ја ћу их пуштати медијима, значи у 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 сати. То су привремени резултати. Што се тиче прелиминарних резултата, објављује их и утврђује Градска изборна комисија, најкасније у 20.00 часова, 3. јуна. Тада утврђујемо те прелиминарне резултате као тачку дневног реда на Градској изборној комисији, без лаких и тешких грешака. Да ли ће их ове године бити - надам се много, много мање лаких и тешких грешака. 2023. године је било неких 40 мање него 2022. године. Сада се надам да ће неких 40 мање, па разлике између прелиминарних и укупних резултата неће ни бити. Прошле године је била разлика за један мандат, а чини ми се и пре две године да је била разлика за један мандат. Дакле, после на прелиминарним су били једни резултати у мандатима, а после прелиминарних су били други и прошле и претпрошле године.

Што се тиче колеге Маравића, да, наравно ми смо то приметили, али код укупног броја бирача ми добијамо и обавеза је свих да објављујемо на веб презентацији РИК-а само број бирача на територији свог обухвата, на делу бирачког списка који се закључе за њихову територију, тако да ми имамо податак за све градске општине, тако смо и дошли до тога за целе општине, као што ми имамо податке за нас, за сва бирачка места, али на веб презентацији објављујемо само за цео град Београд. Тражићемо од министарства и од ових општина, да би и они и ми имали упоредни преглед. Верујем да су и они потпуно заинтересовани да знају где им је та разлика, јер само на три општине је плус за Град, и то верујем да су три или четири бирачка места, а на неких 70, 80, вероватно можда и 100 бирачких места је мање за гласање за Град, односно више за општину и тамо може доћи до проблема, да евентуално неки бирачки одбор да некоме листић и за ниво избора где нема право тај бирач. Ми ћемо тражити, хвала Вам и што сте нас подсетили да то урадимо. У сваком случају, имаћемо и коначан број бирача три дана пред изборе, где је обавеза свих локалних изборних комисија и Градске изборне комисије да на веб презентацији објави коначан број бирача по бирачким местима. Онда ћемо видети да упоредимо колика је сада промена од укупних до коначних, надам се неће бити велика, и колика је та разлика и на којим бирачким местима и тада везана због боравишта. Што се тиче гласања по боравишту, на жалост та одлука, која је по мени феноменална и одлична, важила је само две недеље. Она је пружала могућност становницима, (многи корисници услуга старачких домова су у суштини становници тих домова), да и овај пут гласају и за локалне изборе. До сада су имали могућност да гласају само за парламентарне и председничке. Први пут им је дата та могућност, али је неким договором престало да важи Упутство о спровођењу јединственог бирачког списка. Надам се да ће после ових избора, у наредним неким изборима, то бити правило и нормална ствар, да таква лица могу да гласају на локалу, по боравишту. То ћемо тражити у сваком случају и мислим да ће то бити у реду.

Што се тиче укупног и коначног броја бирача, то буде некад. Године 2022. је било неких 1500 скоро накнадних уписа, прошле године је било мање, неких 600, 700, за сада их имамо 14, од петка до данашњег дана. Због измене Закона о јединственом бирачком списку, то су само она лица која имају први упис, а нису ни сви уписани. Има их 5 или 6 статусних промена, промена презимена...итд, тако да мислим да их неће бити пуно и да ће због тога бирачким одборима бити много лакше. Отприлике, гледали смо неку статистику лаких грешака, којих смо имали на прошлим и на претпрошлим изборима - око 85% је било због погрешног уписа у колону четири, укупан број бирача. Уписивали су податке из укупног броја бирача, уместо из коначног броја бирача, што је било тачно и онда смо ми стално, сећате се, гласали о томе да исправимо те грешке. Сад ће бити тај списак накнадних уписа много мањи и на много мање бирачких места, тако ће се десити да на већини бирачких места неће бити тог списка накнадних промена. То смо успели да дочекамо, иако смо предлагали били, мислим прошле године и ове године. Ваљда ће доћи и то једног дана на ред да се закон у том делу исправи и да нема укупног и коначног број бирача, него једном, нека то буде седам дана пред изборе, да се закључи бирачки списак и да то буде број бирача који гласају. Овако је од доношења закона, (чини ми се да је донет 2011. године, а ступио је на снагу 2012. године), уведено, тај списак накнадних промена, коначан и укупан број бирача, а вероватно повод је био оно раније, они који се дуже баве, сећају се да је суд те накнадне промене радио у ванпарничном поступку, па су долазили на бирачка места судска решења о накнадним уписима, итд. Ваљда ћемо се изборити и неће бити пуно ни лаких, ни тешких грешака, а ако буду тешке грешке - да буду исправљиве."

Секретар Комисије, Мирјана Радановић је обавестила присутне да ће се, вероватно, још видети до уторка.

Председник Комисије је додао: „Да, у уторак ће бити примопредаја изборног материјала између координатора Градске изборне комисије и Службеног гласника, по некој сатници која ће нам бити достављена од 8.00, па као и прошле године, на пола сата. То ће ићи неким својим током. Ми ћемо обавестити начелнике управа да вас тамо дочекају, да то буде све како треба."

Секретар Комисије, Мирјана Радановић је изјавила следеће: „Доставићемо вам на мејл табеле о времену преузимања материјала у Службеном гласнику, добићете сви табеле контакт особа из Стручне службе, статистике и начелника општинских управа, како би сви, као координатори, били обавештени по општинама, свако за своју општину. Ми радимо за Град. Општине у четвртак, посебно за себе. Да знате, у среду пакујемо материјал у општинама, да се од њих одвојимо. Они ће то радити у четвртак, преузимају у четвртак, вероватно у петак пакују и формално преузимају. У петак ујутру имамо коначну седницу."

Председник Комисије је додао: „Примопредаја за општинске изборе ће бити у четвртак, логично је да се у среду попакује градски материјал, да се не би помешао, да то буде како треба. Онда, у четвртак нека пакују свој материјал, у петак заједно делимо и ваљда ће то да протекне све како треба и на добар начин."

Бојан Вучковић, члан Комисије је упитао да ли ће им дати да носе, на шта је председник Комисије изјавио да би им на бирачка места требало носити материјал у недељу ујутру, колико то буде могуће, а секретар Комисије, Мирјана Радановић је додала да ће и у месним заједницама, где су бирачка места, бити тако.

Бојан Вучковић, члан Комисије је упитао: „Они ће то оставити негде у општини, ја потписао, примио, па га оставио неком на чување?" Председник Комисије је на то одговорио да је на материјалу затворница.

Бојан Вучковић, члан Комисије је поново упитао: „Онда ће службеник из општине да га носи на бирачко место?" Председник Комисије је одговорио: „Тако је. Оно што смо причали на Вождовцу је то правило, на Старом граду је то правило, на Звездари је то правило и на Новом Београду годинама и никад никакав проблем није био."

Бојан Вучковић, члан Комисије је упитао: „Колико треба да имају мобилних екипа да то носе?"

Председник Комисије је одговорио: „На Новом Београду имају, колико бирачких места, 140 и то тако раде. Мислим да је то у реду према председницима бирачких одбора. Сви их малтретирају, зову их на обуке, иду на примопредају, враћају после материјал, сви оду кући, они ујутру у 3.00 сата чекају до 7.00-8.00 сати ујутру, у понедељак. Можемо да им помогнемо, да им бар тај материјал носимо на бирачка места, па тамо да га преузму."

Председник Комисије се захвалио и закључио седницу Комисије у 19.50 часова.

СЕКРЕТАР **ПРЕДСЕДНИК**

Мирјана Радановић Зоран Лукић